

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Ladislava Górásza a JUDr. Ivana Machyniaka, v právnej veci žalobcu **I.**, bývajúceho v T., proti žalovanej **V., a.s.**, so sídlom v B., **o zaplatenie 14 429,60 EUR (434 706 Sk) s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 177/2002, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 7. februára 2007 sp. zn. 11 Co 227/2006 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalovanej **z a m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Trnava dňa 16.9.2002 sa žalobca (po pripustení zmeny žaloby v priebehu konania) domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 434 706 Sk (14 429,60 EUR) s 18 % úrokmi z omeškania zo sumy 426 184 Sk (14 146,72 EUR) od 21.10.1998 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že právoplatným uznesením Okresného súdu Trnava zo 16.9.1998 č.k. E 856/98-7 bol nariadený výkon rozhodnutia na vymoženie jeho pohľadávky vo výške 426 184 Sk s 18 % úrokmi z omeškania z tejto sumy od 19.9.1992 do jej zaplatenia, trov predchádzajúceho konania 17 057 Sk (566,19 EUR) a trov výkonu rozhodnutia 8 522 Sk (282,88 EUR) proti povinnému T., š. p. v likvidácii, a to odpísaním vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom z účtu povinného. Pretože pri realizácii výkonu

rozhodnutia žalovaná nepostupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona, vzniklo mu právo na zaplatenie sumy, na ktorú by mal právo, keby žalovaná konala správne. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorá mu mala byť vyplatená, keby žalovaná bola uskutočnila výkon rozhodnutia odpísaním vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom z účtu povinného, a sumou, ktorá mu bola následne dobrovoľne uhradená povinným vo výške 480 288,40 Sk (15 942,65 EUR).

Okresný súd Trnava rozsudkom z 11. januára 2006 č.k. 24 C 177/02-114 žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že žalovanému sa nepriznáva náhrada trov konania. Zamietnutie žaloby odôvodnil jej neopodstatnenosťou poukazujúc na skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania, z ktorých vyvodil záver, že vzhľadom na okolnosť, že povinný štátny podnik bol v čase nadobudnutia právoplatnosti nariadeného výkonu rozhodnutia v likvidácii, bolo povinnosťou žalovanej postupovať v súlade so zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. V zmysle § 15c ods. 7 tohto zákona sa konanie podľa osobitných predpisov (teda aj konanie o výkon rozhodnutia) vstupom podniku do likvidácie prerušilo a žalovaná sa musela riadiť pokynmi likvidátora. Neporušila preto povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 305, § 308 a § 309 O.s.p. a nárok uplatnený tzv. poddĺžníckou žalobou tak nebol dôvodný.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 7. februára 2007 sp. zn. 11 Co 227/2006 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 434 695 Sk (14 429,23 EUR) s 18 % úrokmi z omeškania zo sumy 426 173 Sk (14 146,35 EUR) od 21.10.1998 do zaplatenia, to všetko do troch dní, a vo zvyšku žalobu zamietajúci prvostupňový rozsudok potvrdil. V časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Zároveň rozhodol, že žalobcovi sa nepriznáva ani náhrada trov odvolacieho konania. Napokon rozhodol aj o povinnosti žalovanej zaplatiť na účet prvostupňového súdu súdny poplatok za žalobu 21 730 Sk (721,30 EUR) do troch dní a v rovnakej lehote zaplatiť na účet odvolacieho súdu súdny poplatok za odvolanie 26 238 Sk (870,94 EUR). Na rozdiel od súdu prvého stupňa, s poukazom na zistené skutočnosti, predovšetkým na okolnosť, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu povinného bolo žalovanej doručené 23.9., resp. 24.9.1998 a oznámenie o nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia jej bolo doručené 14.10.1998, vyslovil záver, že pochybenie na strane žalovanej pri uskutočňovaní výkonu rozhodnutia bolo preukázané.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že pokiaľ výkon rozhodnutia bol nariadený právoplatným uznesením, žalovaná ako dlžníčka povinného nemala žiadne oprávnenie diskutovať o tom, či povinnosti predpokladané ustanovením § 305 O.s.p. plniť bude alebo nebude, a v žiadnom prípade nemala oprávnenie ponechávať prípadné plnenie na ochote povinného plniť dobrovoľne. Na týchto povinnostiach nič nemenila skutočnosť, že povinnému v čase nariadenia výkonu rozhodnutia prislúchalo postavenie štátneho podniku v likvidácii. Vstupom povinného do likvidácie dňom 17.8.1997 nemohlo dôjsť k prerušeniu konania o výkon rozhodnutia, pretože toto začalo až neskôr dňa 3.9.1998, a teda vstupom do likvidácie sa nemalo čo prerušiť. Žalovaná preto nemala prihliadať na právne bezvýznamnú okolnosť, že povinný je v likvidácii. Tým, že nepostupovala podľa § 305 O.s.p., bol nárok uplatnený poddlžníckou žalobou (s výnimkou sumy 11 Sk – 0,37 EUR, o ktorú žalobca požadoval viac, než mu podľa výpočtu odvolacieho súdu patrilo) dôvodný.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v zmeňujúcom výroku vo veci samej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci poukazujúc na nedostatočne zistený skutkový stav veci. Uviedla, že pohľadávka, pre ktorú bol nariadený výkon rozhodnutia, bola zaradená do kartotéky a čakala v poradí, do ktorého boli zaradené aj pohľadávky ďalších oprávnených v počte 45 na základe skôr doručených uznesení o nariadení výkonu rozhodnutia a že tieto výkony rozhodnutia neboli realizované pre nedostatok finančných prostriedkov. Namietala tiež, že pri poddlžníckej žalobe má oprávnený nárok na sumu zodpovedajúcu vymáhanej istine a nie aj na sumu zodpovedajúcu vymáhaným úrokom.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 veta za bodkočiarkou O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. viazaný uplatneným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O.s.p., a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady v zmysle § 237 O.s.p. a iné vady konania však zo súdneho spisu nevyplývajú a ani neboli dovolaním namietané. Dovolací súd preto skúmal správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to právneho posúdenia veci odvolacím súdom v otázke opodstatnenosti uplatneného nároku.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že žalovaná v ňom prakticky nespochybnila právne závery odvolacieho súdu o právnej bezvýznamnosti okolnosti, že na strane povinného išlo o štátny podnik v likvidácii, a o nedodržaní postupu vyplývajúceho z § 305 O.s.p. (ukladajúceho peňažnému ústavu povinnosť zablokovať účet povinného do výšky vymáhanej pohľadávky a jej príslušenstva a po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia uhradiť ju oprávnenému). Dovolanie odôvodnila skutkovou okolnosťou o nedostatku finančných prostriedkov na účte povinného, ktorú však v konaní pred prvostupňovým a odvolacím súdom netvrdila a teda ani nepreukazovala. Hoci v konaní pred súdom prvého stupňa predložila zoznam pohľadávok, ktoré evidovala ako pohľadávky, pre ktoré bol nariadený výkon rozhodnutia, nebol tento dôkaz spôsobilý bez ďalšieho preukazovať inak netvrdenú okolnosť o nedostatku finančných prostriedkov na účte povinného. Aj konanie o tzv. poddĺžnickej žalobe je sporovým konaním, v ktorom účastníci sú v zmysle § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Dôkazná povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia, znamená, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho

nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočností rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočností; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

Pretože v dovolacom konaní dovolací súd dokazovanie nevykonáva (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.), nemohol sa zaoberať skutkovým tvrdením žalovanej, uplatneným až v dovolacom konaní, o nedostatku finančných prostriedkov na účte povinného. V rámci dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, bol dovolací súd oprávnený len skúmať, či zistený skutkový stav umožňoval právny záver, ku ktorému dospel odvolací súd.

V prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu skutkový stav zistený súdom prvého stupňa, z ktorého vychádzal odvolací súd, záver o opodstatnenosti poddĺžnickej žaloby umožňoval. Zo zistených skutočností bolo totiž zrejmé, že žalovaná riadiac sa nesprávnym názorom o účinkoch likvidácie štátneho podniku na právoplatne nariadený výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu povinného, nepostupovala v súlade s ustanoveniami §§ 305, 308 a 309 O.s.p. v znení platnom v čase nariadenia výkonu rozhodnutia, a že v dôsledku toho (keď nebol tvrdený a teda ani preukázaný nedostatok finančných prostriedkov na účte povinného a keď naopak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že po doručení uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia bola ku dňu 1.10.1998 na účte povinného suma

926 146,21 Sk) nebola žalobcovi uhradená vymáhaná pohľadávka s príslušenstvom. Odvolací súd svoj právny záver o dôvodnosti uplatneného nároku aj riadne a presvedčivo odôvodnil. Dovolací súd sa s dôvodmi rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že pri poddĺžnickej žalobe má oprávnený nárok len na vymáhanú istinu a nie aj na úroky, dovolací súd poznamenáva, že sumou, na ktorú by mal oprávnený podľa § 311 O.s.p. právo, keby peňažný ústav postupoval správne, je suma, ktorá by mu pri správnej realizácii nariadeného výkonu rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu bola vyplatená. Touto sumou je v zmysle §§ 303 a 305 O.s.p. nielen vymáhaná pohľadávka, resp. jej časť, ale aj jej príslušenstvo, teda aj úroky, ak sú tiež vymáhané v rámci nariadeného výkonu rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej smerujúce proti správnenému rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v súvislosti s ním žiadne nevznikli (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2010

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková